

KATHOLIKUS NÉPLAP.

22. szám.

Megjelenik e lap hetenkint egyszer, Szerdán. Előfizetheti rá Pesten, a jó és olcsó könyvkiadó-társulat ügy-nökénél: czukorutca 6. szám, föld-szint, a szerkesztőség-nél. Vidéken a cs. kir. postahivataloknál.

Pest, június 1. 1853.

Előfizetési díj Budapesten kihordással félévre 1 ft. pp. vidékre postán, borítékban félévre 1 ft. 20 kr. pp. A lap szerkesztését illető levelek egyszerűen „a Katholikus Néplap szerkesztőségéhez” czimezendők. (Pesten a központi papnöveldeben.)

Dicsőség magasságban az Istennek, s a földön békeség a jó akaratu embereknek. Luk. 2, 14.

Az olvasó.

„De jó az a tőrös galuska”, azt mondja egyszer a cigány. „Tán ett kend?” kérdi a purdó. „Nem ettem biz én, de apám uram, az Isten nyugtassa, látta, mikor ették”. Épen így vagyok én is, mert azt mondom: hogy egy szép történetet akarok elbeszélni, de nem rajtam esett, hanem mikor harangozó lettem, akkor beszélte el az apám, hogy az apjától, már t. i. nagy apám uramtól hallotta, én meg, hogy im harangozó is van benne, kaptam rajta, s úgy bele szorult az eszembe, mint az ék a fatuskóba. Megpróbálkozom vele, ha le tudnám írni, nem olyan akurátusan, mint az urak, hanem csak úgy a magam módja szerint. Ha nincs kigyelmeteknek egyéb dolga, — de hiszen hogy volna vasárnap — olvassák el létánia után egymás között.

Egyszer egy felföldi templomnak az ajtajára belülről a harangozó egy olvasót függesztett fel, a mi azt jelenti: hogy ott maradt, a kié, vigye el; de nem vitte el senki. Meglátja a plebános, s egész megütődve azt mondja: Ez az én olvasóm, ugyan hogy vesztettem el, hozza be csak; de akkorra már megtalálta valamelyik zsebében az olvasóját, és így a másik nem az övé volt; ugyan hadd lám, hogy nézhettem a magaménak, s az idegen olvasót nézegeti, leleteszi, meg felveszi, a magáéhoz hasonlítja, azalatt pedig hol elsápad, hol neki veresedik, s még jobban megütődve mint a templomban, azt kérdi: „Ugyan kié lehet ez az olvasó?” — Nem tudhatom tisztelendő uram, mert tegnapelőtt vasárnap szép számmal voltak a templomban, de senki sem észmerte el, hacsak a búcsúsok közül nem hagyta itt valaki, mert sokan mentek erre keresztül vidékiek,

innét is vannak oda, ugyan mit mondjak, no csak lehetnek vagy hatvanan; nász uram az énekes, ha el nem rekedne, mint harmad éve. Még tovább is beszélt volna, mert — magamról tudom — ez a harangozó fajta nem igen ad hiában a szájának enni, tán azt gondolja: hogy ha a harang nem szól, neki kell beszélni; de a plebános úgy látszott, nagy gondolkodásba esett, s megállította a beszédet, mint én az órát, ha siet, s a lelkére kötötte, hogy fütől fától tudakozódjék az olvasó felől, s ha gazdája akad, standopéde vezesse be hozzá.

A harangozónak sem kellett több, felment a toronyba, onnét vigyázta a búcsúsokat, s a mint egy egy csapat közeledett, mindannyiszor harangozott elejbe, mikor pedig odaért, ő is legyalogolt a toronyból, s köszönés után: „Dicsértessék a Jézus Krisztus”, „Mindörökké amen”. „Imádásunkban, búcsújárásunkban részeltesse kigyelmeteket az Isten”, „Váljék üdvösségükre az ajtatosság”, legelső szava az volt, nem vesztette-e el valaki olvasóját? s ha senki sem szólalt fel, még egykét kérdést tett: hogy fris jó egészségben vannak-e mindnyájan, nincs-e valami baj? mire a helybeliek azt felelték: „Nincs hál Istennek!” De az olvasóról senki sem tudott semmit.

Már három csapat ment keresztül a falun, az olvasónak mégsem volt gazdája, pedig a hogy a harangozó számot tartott reá, legfeljebb még egy volt hátra. Rittig! rá sem ért kimondani, a mit gondolt, kibukkan a téglaháznál a lobogó, utána meg a kis sereg, s a mint beérnek, még messziről rájok kiált: Vesztett-e kigyelmetek közül valaki olvasót? hogy ne vesztett volna, úgyé, hogy vesztett? Tudniillik tartott a gyanupertől, hogy a plebános rendelését nem teljesítheti, azért már mindenképen rájok akarta

fogni, hogy ők veszítették el. De most az egyszer csakugyan igaza volt, mert alig hogy a szót ki-mondta, minden szem egy öreg ember felé fordult, férfi, asszony, leány, legény, mind csak azt kiabálta: István bátyó, meg van az olvasó! „De hát hol van?” kérdi az öreg ember felindult hangon. „Elő mondja meg, hogy millyen volt?” „Hát fejér, dupla veres zsinóron, egy jókora fakereszttel, ha ez az, a mit kigyelmed tudakoz, ne tartóztasson tovább egy kárvallott öreg embert, hanem adja ide, mert én tudom, meg az Isten! inkább válnék meg fele vagyonomtól, mint attól.” „Nem addig van még az, felel újfent a harangozó, menjünk be elő a tisztelendő úrhoz, mert ő nála van.” „Azt is megeselekszem szívesen, mert még soha sem beszéltem pappal, hogy valamit ne tanultam volna.”

Egyet köhögnek az ajtóban, beköszönnek és mondják, hogy miért jöttek. A plebános végig néz az emberen, s hol elsápadva, mint a halott, hol neki pirosodva, mint a pipaacs, azt kérdi: „Hogy híjják kendet öreg?” „Engem V. Istvánnak.” „Ugyan ha nem sajnálná megmondani, hol vette ezt az olvasót?” „Hát biz én az anyámtól kaptam, ez volt minden örökségem.” „Lehetetlen az, mert ez az olvasó, ha jól jegyzek rá, a M. Istváné volt.” „Hiszen tisztelendő uram! M. István volt az én apám.” Azonban beszédközben a plebános olly roszul lett, hogy ha hirtelen karszékét nem tesznek alá, összeroskad. Magához jöven, újfent azt kérdi az öreg embertől: „Ha kend M. Istvánnak a fia, hát miért híjják V. Istvánnak, a mint magát az elébb nevezte?” „Jaj tisztelendő uram! nagy sora van annak” s az öreg ember egy nagy könyecseppet törölt ki szeméből az ingújjával. „Nézze csak édes öregem”, szolt ismét a pap, „én a kend édes apját jól esmertem, üljön le ide mellém, s beszélje el a maga sorsát.” Egy kis gondolkodás után azt mondja az öreg ember: „Tisztelendő uram, fáj a szívem, ha rá-gondolok is, de minthogy akarja, s az én édes jó apámat ismerte, hát élbeszéltem rövideden: Én P. helységben születtem, apám számadó juhász volt az uraságnál, ahogy az iskolát kijártam, az ösém ment helyembe, én pedig kisbojtár lettem az apám mellett. Egyszer, a mint magam voltam a juhánál, odajön két zsiros, baltás ember, kikérdeznak, hogy ki vagyok, mi vagyok, hol az apám, meg több a félét, s azt mondják: No fiú, ötven darab juh a mienk, ha keresik, mondd meg: hogy Szél Miska hajtotta el. — Én erre el kezdtem sirni: jaj Istenem, Istenem, mi lesz én belőlem! ők meg elrohógték magokat, legfeljebb felakasztanak öcsém, s a juhót kiszakították, el-

hajtották, engem is magukkal vittek. Egész éjszaka barangoltunk árkon, berken, leginkább pedig erdőségen keresztül; hajnalhasadtakor engem eleresztettek, a rengetegben egyes egyedül maradtam, mint az újjam. Mit csináljak? ha viszsza megyek, azt mondták, hogy felakasztanak, ha itt maradok, el kell vesznem. Letérdepeltem, zokogva mondtam el az olvasót, mindazon imádságokkal, mellyekre megboldogult anyám tanított, s megnyugodva olly erős álomba merültem, hogy este felé lehetett az idő, midőn valami kolumpozásra fölébredtem, alig vetettem fel a szemem, ott termett két kanász, kik ott makkoltak, ezeknek el kellett beszélni, mi a bajom, mi történt velem; de zsiros ruha alatt is van nemes érzés, a kanászoknak megesett rajtam a szivők, a tanyára vittek, ennem adtak, s magoknál marasztottak; hogy ha ezen a vidéken van a juh, ők kikerítik, s haza kísérnek; de biz a mai napig sem került ki. Mit volt mit tenni, mint odább bujdosni, mert minden harasz-észördülésre azt gondoltam, hogy a pandurok jönnek, s akasztani visznek, egy szóval sehol sem volt maradásom; a két kanász tanácsára hajamat lenyíratam, a jó gubát ócska szürrel, becsületes nevémet V-val cseréltem fel, melly azután végképen rajtam veszett.

Végre a csavárgást is megútván egy pusz-tán, már akkor igen messze lehettem hazúlról, juhászbojtárnak álltam. Itt sok jó, és rosz időt éltem, mivel pedig becsületesen viseltem magam; elő a gazdám leányát feleségül vettem, azután helyette számadó lettem, az Isten gyermekekkel aldotta meg házasságomat, vagyonkával igyekeztem, s józanságomat. Egyszóval boldog ember voltam, csak jó édes apámról, meg kis öcsémről tudtam volna valamit. Sokszor neki készültem, már kenyér, szalonna is volt a tarisznyában hogy megyek, s felkeresem őket, de mindig csak az hangzott a fülemben: felakasztanak, s mintha a lábam a földhöz nőtt volna, egy tapodtat sem bírtam tenni; hanem mikor a hűszesztendő bételt, mégis ráadtam a fejemet, elindultam, s mikor utamban K-ra értem, akkor akasztották Szél Miskát. Isten látja a lelkemet, sem nem kívántam, sem nem örültem neki; de mégis eszembe jutott: hogy van felettünk egy bíró, kinek büntető keze előbb, hátrább utól ér minden gonoszt. Szó után elismertem P-be, de biz ott sok tudakozódás után csak annyit tudhatam meg, hogy apám régen meghalt, öcsémet pedig az egykori odavaló pap más parokjára vitte magával. Oda is elmentem, de az a pap már szinte meghalt, a fiúról senki sem tudott semmit;

pedig feleségem, s gyermekeim után ő már az én egyetlen vérem a világon; nemis volna egyéb kívánságom a síron innen, csak még őt egyszer meglathatnám. Tovább nem állhatta a plebános, nyakába borult az öreg embernek: „Itt vagyok, én vagyok édes lelkem, bátyám, nézze itt az olvasójának párja, mellyet édes apámtól kaptam, kérdezze meg a harangozót, hogy hinak engem! Ekkor a harangozó, a ki ezen beszéd alatt tizszer is felakart szólalni, de a plebanos intésére elhallgatott, megmondta: a mi tisztelendő urunk M. Mihály. Erre az öreg ember térdre esett, összekulesolt kezeit, mellyekről az olvasó függött, ég felé emelte: „Erről az olvasóról imádkoztam, hogy engedje meg az Isten öcsémet megtalálni; erről az Olvasóról akadtam reá, Légy áldott Uram én Istenem! a ki Te benned bizik, megem szegényül.“ Azután felállt, s akkorát ölelt a szegény papon, hogy a esontja is ropogott bele, hol sirt, hol nevetett, s nagy idő telt bele, hogy legelől is azt kérdezte: „Lelkem, egyetlen kedves öcsém! hát teveled mi történt? Hogy kerültél az angyalbőrbe? Hogy érdemltem én meg az Istentől azt a boldogságot, hogy nem csak fel-találalak, hanem ebben az egész világon legszebb hivatalban találalak fel téged! Nem hiában törekedtem én olyan régen erre a búcsúra! de mint pásttor ember csak most mehettem rá nagy-üggyel bajjal, lám minő csudálatos az isteni gondviselés!“

Ekkor elbeszélte a pap is röviden a maga sorát: „Bátyám uram eltűnése után az uraság mindenütt kerestette, kurenst is boesájtott utána, de haszontalan; apánkat, mivel próbált becsületeségről megvolt győződve, a szolgálatban megtartotta; de különben is törődött ember lévén már, ez a búbanat sirba vitte. Halálos ágyán megfogta mind a két kezemet, és így szólt hozzám: Édes kis fiam! mikor anyáddal összeke-rültem, kettőnknek két forintunk volt, a vásárra mentünk, s akár mire vetettük szemünket, minden kellett volna, mit vegyünk már a két forin-ton; vettünk két egyforma olvasót, nézd, — s kihúzta feje alól, — egy remete ösmerősünk P.-ön minő szép fafészületeeskét metszett hozzá, épen ilyen van a másikon is, azt anyád bátyád-nak adta, ezt meg én neked adom, mint apai just. Ha bátyád valaha előkerül, mondd meg neki, hogy én halálom óráján sem hiszem, hogy ő rosra vetemedett, mert egy haldokló ember nem hazudik, én neki mindig jó példát, s tani-tast adtam; neked sem adhatok egyebet édes gyermekem, féljed az Istent, soha se cselekedj roszat, légy munkás, jámbor, alázatos, és bol-

dog leszel, mint én az voltam minden szegény-ségem mellett, az Isten ugyan engem is meglá-togatott egygyel, mással, leginkább pedig, mint tudod, bátyád eltűnésével; de mivel lelkem tiszta, nyugton szállok siromba anyád mellé, imádkoz-zál értünk, míg te is utánnunk jössz; addig az árvák atyjára hagylak, kinek gondja van az égi madarakra is, most térdepelj le, így ni, a teljes szent Háromság Atya, Fiú, Szentlélek erősítse meg az én apai áldásomat Amen. Erre bejött a pap, feladta reá a haldoklók szentségeit. — — — Egy óra múlva én őtet, az összegyülekezett nép pedig kettőnkét siratott.“

„Apám halála után, így folytatta a pap, az uraságnak más juhászt kellett fogadni, ezt maga elejbe hivatván, engem reá bizott, hogy mint apám mellett épen a napokban kezdtem, ő mel-lette folytassam a bojtárságot, de minden este bemenjek a kántorhoz, hogy elnefelejtsem, amit tanultam, mert azt mondtak, hogy jó diak vol-tam; kaptam is egyszer egy imádságos könyvet, másszor meg két szép képet a plebánostól. Egy-szer épen ez a plebános arra sétált, a hol a juhót örzöttük új gazdámval az erdőszélen, észre se vettem, mikor a hátam megett állt; mert az volt a szokásom; hogy mikor a jószág megállapodott, kivettem a szűrűjéből minden vagyunkámat, a két képet egy fához támasztottam, mellé két ol-dalról gyertya helyett egy egy gallyat szúrtam a földbe, az imádságos könyvet a gyepen kinyi-tottam, az olvasót kezemre fűztem, s Isten pa-naszképen ne vegye, úgy imádkoztam megholt szülőinkért, bátyám uramért, és magamért. Ak-kor semmit sem szólt egyebet, csak megdicsért, hanem két hét múlva behivat, nadrágba, újasba öltöztet, s szekerre ültetve bevisz M-ra a klas-tromba, s ott azt mondja: Fiam mivel az Isten neked tehetséget adott: régen töröm már a fejem, mi tévő legyek veled, most hát azért hoztalak be, hogy próbáld meg az iskolát, imádkozzál, és tanulj, ha valamire segitene az Isten, a töb-bit majd megmondják a tisztelendő atyák, a kikre bizlak. Ki volt boldogabb mint én, mert mindig nagy kedvem volt a tanulásra, a klastrom egy kis szolgálatért élelemmel, a plebános meg ruhával, s könyvvel tartott, vákátzióra pedig mindig magához vitt, pedig mindjárt, míg ab-ban az esztendőben máshova ment papnak, s én P. helységében nem is voltam többé. Héj be sokszor eszembe jutott kedves bátyám, be sokat megsirattam ott is, ahol senki sem látott, anyi-val inkább, hogy mint semmi a világon, az én jó dolgom sem sóká tartott. Jótévőm egy raga-dós nyavalyában, mellyet beteg híveitől kapott,

hirtelen meghalt, felszentelt kezei helyett csak sirját esőkolhattam, mellytől most már a világ akármeltyik részébe egyaránt mehettem; mert egyikben, mint a másikban senki sem ismert; de esmert Az, kinek oltalmába jó szülöm hagyott, az árvák atyja. Elmentem Sz-re német szóra, ott kaptak rajtam, mint magyar fiún, s gyermekeket tanítgatva, tartottam ki magam a hatodik iskoláig, akkor e-be mentem, s minden földi pátronus nélkül esdeklésem szerint pappá lettem, most hatodik esztendeje, hogy ennek a falunak plebánosa vagyok, s már itten olvastam az újságokban, hogy Szél Miska a törvény előtt megvallotta: hogy a P-i uraság juhait is ő hajtotta el. mit az uraságnak - mindenesetre, ha nem tudnák, meg is irtam.⁴

Mig így beszélgetett a két testvér, a harangozó kisuttyant, s csak hamar hire futamodott az egész faluban a történetnek, a hivek közül sokan, az öreg István búcsúúrsai pedig mind a parokja udvarára tódultak, honnét a plebános behivatván, igen szép tanítást adott nekik az Isteni gondviselésről, melly titkos utakon, többnyire jó emberek által munkálkodik, elejbök adta: hogy ő imádság által jutott mostani állapotjába, bátyja is búcsújárás közben találta fel ötét, hogy így ad sokszor az imádság sorsunknak véletlen fordulatot, és ha egyebet nem, erőt esepégetet a csüggedt szívbe. Különösen lelkökre kötötte, hogy mindig hordjanak magokkal olvasót, mellyről ez az egész történet kezdődött. Mert egy az, hogy evvel azt tiszteljük, kihez még senki hiában nem fohászokodott, más pedig hogy arról esmerni meg a katolikus embert életében, de, ha útközben valahol kimúlik, halálában is.

Most már az öreg István utitársai az egész napra a plebános vendégei lettek, más nap pedig tovább folytatták útjokat vele együtt; haza érvén, amint a plebánossal együtt elvégezték, mindenét eladta, egész házanépével az öccséhez költözött, s akkor legelső gondjuk volt, szülők sirjait meglátogatni. Már akkor a plebános gondoskodásából mind a kettőn egyegy kökereszt állott egyegy szomorú fűznek árnyékában, mellynek ágával hálás gyermek szívek hajlottak a rég begyepesedett hantokra.

Visszatérvén István bácsi, gazda, felesége meg gazdasszony lett a plebánosnál, de arra soha sem vehette, hogy vele délebédeljen, azt mondta: Biz öcsém, nem húzok én hétköznap nadrágot, sem szakajtó ruhába nem törölöm a számát, hanem eszem a magam módja szerint, ha lesz mit. Mindennap elment a templomba, különösen azon napokon, mellyeken megholt szülőkért s öccse jó-

téviért volt a mise, kékelibe öltözve, mikor az isteniszolgálatnak vége volt, dolga után látott, s ha rá ért, az volt legkedvesebb mulatsága, hogy kifordított bundában a mezőre ballagott, s ott botjára támaszkodva, a juhászokkal beszélgetett; ha illyenkor a kondással találkozott, mindig volt számára jó szó, és egy pipa dohány. Éjszakánként hallani lehetett, hogy esörög kezében az olvasó, melly a feszülettel mindig ágya felett függ, kivéven mikor útban volt, mert akkor magával vitte.

Eddig tart a história. Ha nem irtam úgy le egészen, a hogy dukál, megkell gondolni: hogy úgy készült az a sok baj között, mint a Luca széke. Sokat megvakartam én a közben a fejemet ott is, a hol nem viszkett, a ki nem hiszi, próbálja meg; persze mikor már megvolt, s egynek masnak elolvastam, ki ezt, ki azt mondta rá, de már akkor azt feleltem, s most is a mellett maradok, a mit Pilátus képében nagy pénteken szoktam énekelni: mit irtam, megirtam.

Takács Mihály,
Kúrátor.

A pusztai nép vallási állapotán miként segíthetni?

Kecskemétről bizonyos Tamás gazda a kecskeméti pusztákon elhagyatottságban élő szegény nép vallási állapotát a Religio ez évi 46-ik számában, mint a Kath. Néplap 19-ik számában is egy részben közöltetett, igen szívréhatólag írja le: egyebek közt ezeket írva: „Vannak, s pedig már meglelt koruak, kik a sz kereszt jelét sem tudják magokra vetni. Vannak, kik az Ur imádságát elferdítve imádkozzák. Vannak, oh fájdalom! igen is vannak! kik azt sem tudják, van-e mennyei Gondviselőnk, Teremtőnk, Fentartónk, szóval: Istenünk. Valóban nem lehet igaz ker. katolikus, ki ezek olvasására lelke mélyében el ne szomorodnék! Mert hiszen a jó ker. katolikus felebarátjának valamint örömeiben, ugy szomorú sorsában is kell, hogy osztozzék. Csak Istennek hála! mint Tamás gazda is írja: „hogy az illy pogányszerű vad tudatlanságban fetrengők száma igen csekély. De az volna óhajtható, hogy egy sem találkoznék illyen. Mert a legszegényebb sorsu ember is Isten képeire és hasonlóságára van teremtve, ennek lelke is halhatatlan, és örök életre, pedig boldog örök életre van hivatva! Az tehát már most a kérdés: miként lehetne ezen fogyatkozásokon segíteni? Nt. szerkesztő ur is a Kath. Néplap 19-ik számában **) alatt felhívja Tamás gazdát, hogy mint a pusztai nép életével ismeretes, lenne szíves kifejtteni a módokat, miként lehetne a pusztai nép e nagy baján segíteni? Ha szíves lesz nt. szerkesztő ur elfogadni soraimat, én is hozzá szólok az ügyhöz. Valamennyire én is ismeretes vagyok a pusztai étellel.

Berecz Imre ur a Kath. Néplapnak ismételve említett 19-ik számában oda nyilatkozik: miként „jelkes apostolok küldessenek e hitparlag magyar Chanaánba.“ Nt. szerkesztő ur pedig azt gondolja, úgy lehetne e bajon segíteni, ha „szerzeteink egyike elvállalná a puszta nép lelki vezetését“.

Én ezt egyiket sem rosszalom, sőt mindkét módot ezel- és korszerűnek elismerem, s a mit én akarok mondani, egy részben szinte majdnem oda megy ki. Csak hogy én úgy vélekedem: miszerint nem kellene azt várni, míg hazánk mélyen tisztelt főpapjai e tekintetben reánk parancsolnak, s mint apostolokat elküldenek a puszta nép lelki ellátására. Ők különben is épen azért, hogy ilyeseket igen is szívükön hordoznak, hogy a megrossosult vallási állapotot helyrehozni lehetőleg töreksszenek, ilyféle gondokkal túlterhelve vannak. Ne várjuk tehát, hogy még e tekintetben is különösen intézkedjenek; valamint arra se támaszkodjunk, hogy valamely szerzetes testület vállalja el a puszta nép lelki vezetését. A mi tőlünk kitelik e baj megszüntetésére, temünk kell, és pedig minden parancs nélkül.

Én így gondolkozom: A rendes lelkipásztor, midőn lelkipásztori hivatalát elfoglalja, nem csak a városi, hanem a szegény puszta nép lelki vezetését is elvállalja, és átveszi. Ő tehát már hivatalos állásánál fogva, ha van ily „hitparlag chanaánja“ küldve van minden újabb küldetés nélkül, ily helyekre apostolokdni. Tudom én, hogy halmozva van a lelki pásztor teendőkkel, de ha egy kis megerőltetéssel is, kiszámíthat magának esztendőn át néhány napot, kivált miután ily helyeken többnyire a rendes lelki pásztor a szükséghez képest egy vagy több segéddelel is ellátatik, s bizonyos meghatározott időben ránduljon ki vagy maga, vagy segédjét küldje ki a puszta lakói közé, s tartsanak nekik vallási oktatást. Ide vonatkozólag igen helyesen felhozhatni Údvözítőknek azon szavait, hogy „kinek száz juha van, és egy azok közül eltéved, elhagyja a kilenczvenkilenczet, és elmegy felkeresni az eltévedettet.“

Az évenkénti rendes puszta tanításokon kívül pedig minden kínálkozó alkalmat föl lehetne, és kellene e baj megszüntetésére használni. P. o. midőn a lelki pásztor beteghez hivatik, ha többet nem, legalább azon házinép arra-valóit kikérdezné a szükségesekből, és a körülményekhez képest észszerű oktatást tartana hozzájuk. Mint a magyar közmondás tartja: „leányának szólana, hogy a menyé is értene belőle.“ Sőt jó lenne ily helyen megtudakolni, nincs-e a környékben valahol oly elhagyott házinép, mellynek ily vallási oktatásra főleg szüksége lenne. Edes atyámfiai! a pap nem mindentudó, ő nem tudhatja minden háznak állapotát. Igen kedves dolgot cselekednétek tehát lelki pásztoroknak, de Isten előtt is, ha fölfedeznétek neki, hogy ezen, vagy azon család a ker. tudomány és életben hátra van maradva. A lelki pásztor találna majd utat, módot a bajon segíteni.

A fölemlítettekén kívül pedig még puszta iskolákat ajánlok a puszta nép vallásos életének emelésére. Hiában! iskolák nélkül nem sokra megyünk. A lelkipásztornak évenként egyszer kétszer alkalmi oktatását könnyen kifújja a fejből a puszta sivitő szél, kivált ha nem kis korában kezdetett az ész- és szívbe való beplántáltatás, hogy így nincs meggyökeresedve. A gyenge kis fát kisebb szél is kitéri, míg a meggyökeresedett nagyobb fával az erősebb szél sem bír könnyen, s a mit kisebb környékben tanulunk, jobban emlékezetünkben marad, míg

az idősebb korunkban hallottakat könnyen elfelejtjük. — Azért csak iskolákat a puszta lakók! iskolákat!

Azonban ne ijedjenek meg ker. olvasóim! mintha én a puszta lakók is emeletes iskolákat akarnék építtetni. Nem; majd mindjárt elmondom, miként gondolom én az egészet, sőt nem is csak gondolom, hanem tapasztalásból, az életből beszélek.

Kalocsának is vannak puszta, de azért dícséretére legyen mondva a kalocsai puszta lakóknak, gyermekeiket nem hagyják tudatlanságban fölnevekedni, hanem vannak ugynevezett puszta iskolák, mellyek így keletkeztek:

Egyegy csoport szállás, vagy másképp puszta lakói összebeszéltek; volt nekik egy közös házikójuk, mellyben azelőtt a közös pásztor lakott, ezt iskolának tették; a hol pedig ilyen nem volt, egyikük elvállalta, hogy az ő lakásán történjék a tanítás. Azután kerestek maguknak oly embert, a ki egynehány iskolát végzett ugyan, azonban annyira nem vihette dolgát, hogy valamely nagyobb szerű hivatalt nyerhetett volna, de kaszálni kapálni sem igen tudott, vagy már kivénült belőle, s az ilyet megfogadták tanítónak. Tudják ker. olvasóim, mi volt a fizetése? A mint megalkudhatott a puszta lakóival. Egy tanítványtól 10 garas, vagy egy huszas, vagy a kit irni is tanított, attól egy forint, vagy 25 garas. Ezen felül ellátták fűteni valóval, és sorban élelmeztek, sőt még ágyruhával is e-l látták a tanítványok jó szülői. Ilyen volt a kalocsai puszta lakó levő tanítók sorsa egész a mult esztendeig. Biz ez nem igen irigyendő sors volt! Hanem főtiszt. B e d e s u l a T a m a s kanonok és plebános ur fáradhatlan buzgalmának sikerült az ügyet oda vinni, hogy most rendes fizetéssel elláttatnak a puszta tanítók. Ismételve folyamodott t. i. nevezett főt. kanonok és plebános ur a t. cz. iskolai hatósághoz, és ennek parancsára tavaltól kezdve a puszta lakókat kellett építeni, a puszta tanítók pedig a sorban való élelmezés helyett rendes fizetést huznak a városi pénztárból, évenként száz ezüst forintot. Ezen kívül a puszta lakosok tartoznak adni elegendő fűteni való, és minden iskolába járótól egy ezüst huszast egy esztendőre. Ez sem igen irigyendő állapot, igaz, de csak jobb a rosszabbnál. És legalább az van vele nyerve, hogy a mostani puszta lakosok, ha kettő, három van is arra való gyermekük, mind elküldik iskolába, holott az előtt elég volt csak egyet elküldeni, mert ha több volt az iskolába járó, többször került a sor a tanítónak élelmezést adni. Ennek ismét azon jó következménye lett, hogy míg a mult esztendőben a puszta tanuló száma az 500-at soha sem ütötte meg, most 992-re szaporodott.

Mi több, a puszta iskolák valóságos kisededővő intézetek. A szülők a mezai munka beálltával kiveszik ugyan a nagyobb korú s használható gyermekeiket, s ezek helyett elküldik kisebb gyermekeiket, ha még nem alkalmasak is a tanulásra, maguk meg nyugodtan dolguk után látnak, nem aggódnak, hogy netalán gyermekük kútba essék, vagy más szerencsétlenség érje. De sőt tudják, hogy gyermekük jól tanul. Mert az ilyen puszta iskolában a tanulók korukhoz mérve taníttatnak a mindennapi imádságokon kívül katekismus-, olvasás-, írás- és számvetésre. A nagyobb előmenetelt tevők bibliából, kistükből, mezai gazdászati- és egészségtanból is nyernek oktatást. A főt. kanonok és plebános ur e célra alkalmazott különös törvényeket szabott nekik, mellyek minden tanító által leiratván, nyilvánosan felolvastatnak, és hogy megtartassanak, különös gond fordítatik reá. Tavaszkor vannak nyilvános próbatételek, mellyeket rendszerint

ugyan a főt. kanonok és plebános ur segédjeivel felváltva szokott megtartani, ez évben azonban, mint már egy pár évvel ezelőtt is, kérésemre megengedé, hogy néhány pusztán én és a növendékpapság lelkiatyja képviseltük őt. Lelkünk örült a nem remélt szép előmenetelnek, melyet a puszták fiai és leányai tanusítottak. A próbatétel napja minden pusztán előre tudtul adatván, ünnep gyanánt tekinthető. A szülők közül, a ki csak teheti, megjelenik a próbatételen. Most is minden pusztán tömve voltak az iskolák szülőkkel, de még be sem fértek. S hogy ezen alkalmat felhasználtuk sz. hitünk igazságainak fejtegetésére, úgy is elgondolhatják ker. olvasóim. S azon kitünő buzgóságot, mellyel ezen jó keresztények beszédeinket halgatták, csak dícsérni lehet. Isten erősítse és gyarapítsa őket a jóban.

A próbatétel napja egyszersmind a jutalom napja is. Ismételve említett főt. kanonok és plebános ur ilyenkor kis imádságos, vagy más könyveeskéket, olvasókat s képeket osztogat, s általunk is osztatott ki a kis tanulóknak között, hogy annál inkább serkentse őket az iskolába való járásra. — Ezeken kívül husvétüi gyónásra minden pusztáról ifjúság, többnyire sz. kereszt elővitele mellett, saját tanítójának vezérlete alatt jelenik meg egy csoportban, az előre meghatározott napon. S így történik ker. olvasóim! hogy Kalocsának pusztai népe semmivel sem járatlanabb a hit dolgában, mint a városi, sőt alig találkozik, ki könyvből szépen olvasni ne tudna; még írni és számolni is igen sok tud.

Valóban ki nem lehet mondani, milly nagy hasznava az illy pusztai iskoláknak! Bár csak mindenhol lehetnének illyféle iskolák! Azért irtam le illy terjedelmesen minden csinját, binyját, hogy pusztai atyámfiai kedvet kapjanak illyesek létesítésére. Ha egy kis nehézséggel jár a dolog, azért nem kell mindjárt megijedni. A gyermekek istenes nevelése minden áldozatot megérdemel. Az illy iskolák pedig bizonyosan megtermendik jó gyümölcseiket. Sőt illy iskolák nélkül a lelkipásztornak bár milly faradozása sem fog szülni kívánt eredményt. Hanem e kettő: „pusztai iskolák, és a lelkipásztor okos buzgalma Isten áldása mellett“, úgy hiszem, megszüntetik az illyféle panaszokat, mint millyeket Tamás gazda szavai után e levelem elején fölemlítettem.

Most pedig Isten velünk, és a Boldogságos Szűz!
Bende József.

Csornai egylet.

Csorna, május 23, 1853. Sopron megyének, név szerint Rábaközben kebeleztet Csorna mezővárosában még 1806-dik év június 15-kén néhány valláshü egyén áthatva az irás eme szavaitól: „szeressed felebarátodat, mint tenned magadat“ jótékonyaságra vállalkozva, társulatot képeztek, melly mai napig zajtalanul Isten és embertársaik iránti kötelességök gyakorlásában szerényen működik; mellynek tiszta catholicus szellemü alapszabályaik eredetileg ekép fogalmazták:

A felebaráti szeretet gyakorlására önkényesen egyesült társulat részeseinek előterjesztése, és magok lekötelezése az 1806-dik év június 15-kén: Minthogy Isten parancsa: „Szeressed az Istent mindenek föllött; felebarátodat pedig mint tenmagadat“ ezt teljesíteni kívánván, mindnyájan e társulatba lépök kérjük a Mindenható

Istent, méltóztassék a mi sziveinket az ő malasztja által vezérelni, hogy az ő akaratja szerint tanításait foganosítva, teljesíthessük parancsait. E végre az alább elsorolt föltételek pontos megtartását ígérjük, és azokra magunkat kötelezzük.

1-ször. Kötelezzük magunkat egyes akarattal az évenként történendő bizonyos számú befizetett összegből négy énekes misét szolgáltatni, kettőt az életben lévő, kettőt pedig az elhunyt társak- és nejeikért; melly alkalommal mindenkor az egy akarattal választott elnökhöz tartoznak mindnyájan összejönni, és ettől párosan a templomba indulni, hol ketten a társaság által vásárolt égő viaszgyertyát tartani fognak a nagy oltárnál mondandó egész mise alatt. Ezen, február havában tartandó sz. misé-áldozatra a társak családjai is kötelesek megjelenni.

2-ször. Kötelezzük magunkat minden sátoros ünnep alkalmával az énekes faramise, úgy szinte a déleesti isteni szolgálat alatti a főoltár előtt, égő viaszgyertyának társulatunk hat tagja általi tartásával tisztelegni.

3-ször. Kötelezzük magunkat minden évben az Ur-napi körmenet nagyobb ünneplési tekintetéből az imáandó Szentség mellett fegyverrel megjelenésre, és a nagy oltárnál tisztelgő tüzelésre.

4-szer. Kötelezzük magunkat az évenként július 29-kén megülni rendelt Szentség imádása napján az Oltári szentség egy és két óra közötti imádása végett, egész házi népünkkel megjelenni, és ottan a mindenek Alkotójának, mint kegyes atyánknak buzgó imánkkal szolgálni; jelesen pedig Fejedelmünkért, az ország rendeiért, az egyházi, és világi minden előjáróinkért, barátink- és ellenségeinkért, és a végső malasztért imádkozni.

5-ször. Kötelezzük magunkat mindnyájan, ha szövetséges társaink közül egyik, vagy másik elszegényülne, vagy valami elemi csapás által szerencsétlenségbe esnék, vagy hosszas betegség által tehetetlenné válnék, avagy kora miatt elgyengülne, élelmét nem kereshetné meg, őt az egyleti pénztárból minden megtérítési kötelezettségtől fölmentve, egész tehetségig ápolni.

6-ször. Kötelezzük magunkat a társak, ezek nejeik és gyermekeik, vagy a társagoknál tartózkodó atyafi, vagy cseledek halálózása esetében azok hullái mellett a társak közül óránként fölváltva, két-két egyén általi viaszásra és eltakarításukkor hat vívő és hat fáklyatartó előállítására. A többi egyletitagok és nejeik pedig, valamint az illy alkalommal a társasági költségen szolgáltatandó szent mise- úgy a temetőbeni kíséretben részt venni és értük imádkozni tartoznak.

7-szer. Azon esetre, ha városunkban valamely nyomorult vándorló megbetegedvén, minden atyafi és segítség nélkül szükölködő találatnék, és mint illyen meghaláloznék, ennek temetési költségét az Isten neve dícsőítésére igaz felebaráti szeretetből elvállalván, annak tisztességes eltakarítására kötelezzük magunkat, kinek elkésérésére szinte családunk megjelenése is igénybe vétetik.

8-ször. Hahogy egyletünkhez nem tartozó valamely tehetősb egyén, vagy ennek családi körében lévő elhunytak temetésére társaságunkat meghívna, azt, a fáklya használata és a vívők fáradsága fejében az egylet pénztárába fizetendő hat forintért elfogadni és végre hajtani magunkat kötelezzük.

9-szer. Minthogy ezen nem politikai célzásu, hanem merőben vallási társulatunk csupán önkényes, ennek következtében a jövőben is e jelen társaságunkba

főlavatandók köztünk leendő maradásra semmi szín alatt sem erőtetnek, vagy szoríttatnak, sem pedig vétkességök esetében, mindnyájunk gyarlóságát tekintetben véve, általunk meg nem büntettetnek. Mindazáltal

10-szer. Az erény követése- és az emberképzés ösztönéből társaságunkban mindenkinek a rágalmazás, éktelen káromkodás, részegség, dombórozás, s minden rendetlen magaviselet tilalmasok elannyira, hogy kik illyesekben kétszeri intés után is vétkeseknek találhatnának, a harmadszori ismétlésre társaságunk sorából kizárandók.

A nagyobb rend fentartása ugy hozván magával, a társulatnak minden tagja eleve értesítetik a megjelenésre, hogy egyetértőleg elnök választassék, ugy szinte alelnök, számvévő, és egy bemozdó, kik az egyleti gyűlésnek számot adni kötelesek. Mi megtörténvén, a társaság alakítottak nyilvánítatik, és mind a mostani, mind a belépő egyének magok mihez tartására a következők jegyzetnek föl:

1-ször. Megkivántatik főkéllék gyanánt, hogy az becsületos magaviseletű ezéhbéli mester, művész, vagy tisztelhetbeli egyén legyen. 2-szor. Hogy a társulatnak rendelkezéséhez magát tartani, kész- és kötelesnek nyilatkozzék. 3-szor. Kötelességében fog állani, hogy az egyletbeli tagok iránt magát barátságos hajlammal és atyafiságos szeretettel viselje, s ezen irántuki vonzódását Isten és ember előtt az elébe terjesztett szabályoknak megtartásával tetteleg tanúsítsa. 4-szer. Beavatás alkalmával tartozni fog a társaság pénztárába mint beírasi díjt 30 krt; ugyan ekkor kántor-pénz nevezet alatt, valamint utóbb is félévinkenti gyűlésében ezen önkénytes társulatnak mindenkor 15 krt hiánytalanul befizetni. 5-ször. Ha a társtagok által lefizetett összegből a már előbb érintett köleségek nem fődözthetnének, tartoznak az egylet tagjai aránylagosan kivetendő pénzbeli segedelemmel a szükséges költségekhez járulni: ellenben a fölösleg a mondott és kitűzött ezélokra fordítandó. 6-szor. Tartozik az, ki ezen önkénytes társulatba magát főlavatni óhajtja, magát nyilvánosan a társulat tagjai által elismertetni, és elfogadtatva, a felebaráti szeretetnek a megirt mód szerintü gyakorlására följavánli. 7-szer. A ki az elősoroltakat a társak jelenlétében, azok neki elolvastatván, elfogadja, s beleegyezését, helyeslését mindenkinek jobb kezéveli kézáddal megpecsétli s megerősíti, az, az egylet jegyzékönyvébe vagy a számvévő, vagy pedig saját kezével beíratik.

Az 1824 év február 9-kén midőn e társulatnak tartott gyűlésében társulatjuk utóbbra is föntartandónak nyilvánítottak, egyszersmind végeztetett, hogy a pénztárukból soha semmi szín, vagy czim alatt egy fillér se költessék multságokra, vagy akármiféle eszemiszomra, hanem az alapszabályokban előadott szent ezélokra fordíttassék minden jövedelem.

Az 1853 évi február 2-kán tartott egylet gyűlésében az elnök által előadatván, mikép egyletünk öly tagtársa is, ki nem sorolható a kiváltságos osztályhoz, azon nyilatkozattal járult légyen hozzája: hogy az alapszabályok által kitűzött szolgálatok alóli fölmentését kész pénz fizetéssel kívánná lerómi. Végeztetett, miszerint a kiváltságosok vagy föbb hivatalnokokon kívül sem az egylet jelen egyénei, sem ezenul az egyletbe fölvevők a kötelezett szolgálatoktól semmi féle fizetés fejében föl nem mentetnek. Ugyan 1853-ik évi május 2-ki gyűlésében „A Kath. Néplap“ 1-s számú „A hajdani keresztény ezéhek“ című cikkének némellyek általi olvasása után szó-

nyegre hozatván, hogy miután egyletünk boldogult hajdani alapítói védszentet választani elmulasztottak, indítványoztatott ennek jelenlegi elválasztása, s végzés lön, mikép Szent László magyar király ezenul védszent gyanánt tiszteltetnek, és napja énekes sz. mise szolgálatással ünnepeletnek meg, melyre az egyleti tagok-tömegestől megjelenni tartozzanak. Ennyit a jegyzékönyvnek eredeti szövege után. A szabályok 7-dik pontja alatt előforduló esetek alkalmával a temetkezési szolgálatot jelenleg a helybeli plébános Fr. Borbély György czimz. most már kinevezett Győregház- megyei valóságos kanonok Ur. ugy nem különben az illető mester Bohár Antal, ki a közel négy ezer lelket számláló városnak egyszersmind jegyzője, fizetés nélkül végzők.

Minden hozott törvények és szabályaik e mai napig pontosan és lelkiismeretesen megtartattak. A ki egyszer beíratta magát, mind állhatatosan megmaradt. Kötelességek mulasztása miatt, három záratott ki; de voltak olyanok, kik lakhelyt változtattak, mint kocsmárosok, sebészek és mestereberek, ezek azonnal a társulatból kiléptek. Az első alapításnál 23 egyén állott össze; eddigi összes számuk 150-re rugott. Jelenleg 61 személyből áll az. Első elnökük egy bérlő vala. Volt köztök néhány honoratior is. Az alapításnál részt vett egy nyugalmazott es. kir. kapitány is ugy, mint társtag. A helybeli premontrai rendnek szinte valának, és vannak ma is beírva némely tagjai ez üdvös társulatba: megjegyzendő, hogy ezek a fenirt szolgálatokat tetemesen nagyobb adakozással váltják meg. E valóban jótékony szövetségnek működési nem csak az irgalmasság körében voltak mindedig példás hatással, hanem kezdete korszakában egy egész helybeli néposztályt serkentettek, ne mondjam vonzottak a keresztény áhitat ösvényére. Azon korban t. i. Csorna mezővárosa még kevesebb művészekkel bírván, azoknak nagyobb része rendes ezéhet nem alakíthatott, melly őket másutt bevett szokáskint alkalmilag segédjeikkel együtt isteni szolgálatra szoríthatta volna: de ez idő óta az említett egyletnek tagjai nagyobbadán művészek lévén, legalább a kitűzött alkalmakkal tömegestől kényszerültek abban részt venni: s illy előleges kényszerűség gyakran utóbbi megszokás által üdvös önkényteesség kutféjévé válik, s másokat is serkentő példájával követésre buzdít. Így történt, hogy látván ez egyesület jóhatását, utóbbi időkben az innét két mérföldnyire eső Kapuvár lakosai, a társulat szabályait magoknak kikérték s dicséretes buzgalommal hason egyesületbe szövetkeztek. Adjon neki az ég számos követőket hazánk egyéb vidékein is.

H. L.

Katholikus hitélet

XXX.

Pest, május 26-án. Az urnapi sz. ünnep mai nap, ha nem is öly nagyszerű fényvel, mint tavali O es. kir. Apostoli Felsége magas jelenléte alkalmával, de mégis kitünő díszszel ment véghez. A várbéli plebánia-templomban, reggeli 7 órakor összegyűltek a belső titkos tanácsosok, es. kir. kamarások, állami hivatalnokok, főnemes urak, a két város polgármesterei s tanácsosai, kik mind diszruhában jelentek meg s kísérték a díszmenetet. Az ünnepélyes nagymisést bibornok-prímás ö eminenciájá mutatta be a Mindenhatónak, melly után a körmenet

megindult a következő rendben: Czehék szokott renddel, elemi s gymnásiumi tanulók, a szerzetes rendek, a két fővárosi papság, a városi s községtanács tagjai Pestről és Budáról, a főhercegi udvari személyzet, a nemesség, a cs. kir. hivatalnokok, kamarások, titkos tanácsosok, a pesti papnövelde tagjai, kanonokok égő gyertyákkal, a bibornok herceg-primás a szentséggel, mellette a pesti egyetem nagyságos rectora s dékanjai a karok díszjelvényeit vivő pedellusokkal. A mennezet után főherceg Kormányzó ö cs. kir. Fensége, oldala mellett főudvarmestere. Végül egy század gránátos. A Ferdinandpiaezon egy zászlóalj 3 üdvlövést tett, szintugy a várfokon felállított ágyuk is.

Társulati ügy

A jó és olesó könyvkiadó társulat 1853-évi májushó 3-án tartott választmányi ülésének jegyzőkönyvi kivonata:

34. A mart. 29-ki választmányi üléstől ö cs. kir. fensége Albrecht főherceg, és Magyarország polgári s katonai kormányához kinevezett küldöttség eljárását illetőleg, e küldöttség volt szónokának, főtiszt. Danielik János kanonok urnak jelen nem létében, nagyságos Simoncsits János ur azon jelentést tevő, miszerint april 10-én ö cs. kir. Fensége a küldöttséget igen kegyelmesen fogadta s azon érdemeket, mellyeket szónok ö nagysága kívánt reá ruházni, elutasítá magától azt mondván, hogy egyenesen ö cs. kir. Apostoli Fensége maga méltóztatott kegyelmesen elrendelni s megengedni a társulatnak folszabadítását a folyóiratokért leteendő cauitóra nézve; egyébiránt pártfogását jövőre is minden tekintetben megajánlotta legyen. Ö cs. k. Ap. Fenségének e magas kegyelme minden jelenvoltak keblét örömmel árasztván el, lelkes éljenek hangoztatása által nyilvánítá a választmány ö cs. kir. Ap. Fensége iránti legalázatosabb hódolatát.

36. A bibornok ö eminentiájánál pedig Esztergomban april 17-én gróf Károlyi István ö méltósága, a társulat mélyen tisztelt elnökének vezérlete alatt jelent meg 42 tagból álló fényes küldöttség, mellynek eljárásáról ö méltósága az igazgató megjegyze: miszerint ö eminentiáját a társulat tisztelgése különösen látszott megörvendeztetni, s a legnagyobb vidámságra hangolni, melly alkalommal azon jellemzetes szavakkal igérte meg ö eminentiája magas pártfogását, hogy a társulat javára, mellyet az egyházi hierarchiával egy célra működő segédtestületnek tekint, nem egy, de két kézzel leendő kész áldozatot hozni. Örömmel értesült a választmány arról, miként asztal felett ö eminentiáját nagyságos Brúnnek József ur köszönté föl a társulat nevében.

Gyurits Antal, titoknok.

Különfélék.

A jezsuitarend május 22-én Nagyszombatban fényes ünnepélyességgel állítottatott vissza 80 éves számkivette-

tése után, hazánk bibornok-primása által. Eltöröltetése előtt e t. rendnek Magyarországon 17 collegiuma, 20 residentiája, 9 missiói állomása s csaknem 1000 tagja volt s pedig az ország legrégebb legnemesebb családaiából. Az ünnepélyes sz. mise után ö eminentiája lelkes diák beszédben előadta, hogy folséges cs. kir. és valóban apostoli Urunk kegyes megegyezésével, épen Szentháromság vasárnapján az Atyának, Fiúnak és Szentléleknek és a magyar egyháznak nevében, Jézus társaságát a magyar egyházba befogadja, és befogadottnak Isten és a jelenlevők előtt nyilvánítja, átadván neki nt. Bekx Péter tartományi főnök személyében a templomot a hozzá tartozó kolostorral együtt, hogy a szerzetnek szabályai szerint, azt collegiummá átalakítsa, elégséges személyzettel ellássa, novitiátust nyisson Erre mélt. Viber József ur fölolvasta a visszaállítási oklevelet, mellyből kitűnt, hogy néhai Erszényházy János, jezsuitanövendék és notius, későbbben pedig pozsonyi polgár és orvos hagyományából a nagyszombati collegium nyer 48,639 frtot, néhai Jordánszky püspökéből 4000 frtot, a rendnek nagylelkű pártfogója m. gróf Károlyi István ur jótékonyságából 50,000 frtot és nt. Holló Mihály főt plebánostól 1000 p. frtot. Az ö eminentiája adta fényes ebéd alatt Pitrofi ur, Nagyszombat városa polgármestere értekenyen megköszönte ö eminentiájának a város iránt tanusított ezen új kegyességét. Meg kell még említeni, hogy Szakoleza városa küldöttség által kérte meg ö eminentiáját, adna nekik is minélelőbb jezsuitákat, ök előre felékesítik a egyszerű templomot, melly hajdanta jezsuitáké volt.

A jó és olesó könyvkiadó társulat új tagjai a szombathelyi megyében: Tóth Zsigmond, sz. tamási plebános, Kondor Ferencz, letenyei káplán, Pataky Antal, szombathelyi káplán, Mézik János, szabómester. — Erdélyi megyében alapító tagok: mt. Haynald Lajos püsp., mélt. Haller Lajos gróf; részvényesek: Mélt. Haller Lajosnő, szül. Kálnoky Julia grófnő, Mészáros Antal, gyergyói főesperes; Piaristák kolosvári társháza; Sombory István, igazgató tanár Maros-Vásárhelyen; Vojth Simon, tekei plebános. — Pécsi megyében: Perczell Józsefnő nőneveldeje; Sárkány Mária kisasszony; Rohonczy Teréz kisasszony; Major Mihálynő özv. sz. királyi mesterné; Szilák József, gyula-jovanesai kovács.

ELŐFIZETÉSI HIRDETÉS.

A „Katholikus Néplap“ az 1853-ik év második felében is a szokott előfizetési feltételek mellett fog megjeleni. Valamint szerkesztése körül, ugy eddigitartalma s alakjában sem fog változás történni. Az előfizetési díj Budapesten házbahordással félre: 1 frt. p. vidékre postán, boríték alatt: 1 frt. 20 kr. p. Fértályévre előfizetni nem lehet. A hely s az utolsó posta világos kitétele keretik. Az előfizetési díjak a jó s olesó könyvkiadó társulat ügynöki hivatalába (Pesten, ezukor-utca, 6 szám) utasítandók.

Kiadja „a jó és olesó könyvkiadó társulat,“ szerkesztő BLÜMELHUBER FERENCZ.

Pesten 1853. Nyomatja LUKÁCS LÁSZLÓ, országot 6. sz.